

Republika Hrvatska
Visoki kazneni sud Republike Hrvatske
Zagreb, Savska cesta 62

Poslovni broj: I Kž-Us-92/2023-12

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Sanje Katušić-Jergović, predsjednice vijeća, te Željka Horvatić i Maje Štampar Stipić, članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Marine Kapikul, zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog R. G. i dr., zbog kaznenog djela iz članka 190. stavka 2. u vezi članka 329. stavka 1. točke 4. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18. i 126/19. – dalje: KZ/11.), odlučujući o žalbama državnog odvjetnika te optuženih A. M. i Z. E., podnesenih protiv presude Županijskog suda u Splitu od 9. svibnja 2023., broj K-Us-12/2022., u sjednici vijeća održanoj 31. listopada 2023. u prisutnosti u javnom dijelu sjednice branitelja optuženog R. G., odvjetnika F. O. optuženog A. M. i njegova branitelja, odvjetnika B. R. te optuženog Z. E. i njegova branitelja odvjetnika H. K., te sudske tumača za talijanski jezik, A. C.,

p r e s u d i o j e

Odbijaju se kao neosnovane žalbe državnog odvjetnika te optuženih A. M. i Z. E. i potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

1. Uvodno označenom prvostupanjskom presudom optuženi R. G., optuženi A. M. i optuženi Z. E. proglašeni su krivim za počinjenje kaznenog djela protiv zdravlja ljudi – neovlaštena proizvodnja i promet drogama u sastavu zločinačkog udruženja iz članka 190. stavka 2. u svezi članka 329. stavka 1. točka 4. KZ/11., činjenično i pravno opisano u izreci presude, te su na temelju istih propisa osuđeni, i to optuženi R. G. na kaznu zatvora u trajanju od četiri godine i šest mjeseci, optuženi A. M. na kaznu zatvora u trajanju od pet godina, a optuženi Z. E. na kaznu zatvora u trajanju od šest godina, u koje kazne, na temelju članka 54. KZ/11. optuženom R. G. je uračunato vrijeme oduzimanja slobode od 27. siječnja 2021. do 28. siječnja 2021., a optuženom Z. E. vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 8. veljače 2021. pa nadalje.

1.1. Na temelju članka 40. stavka 5. KZ/11., optuženom R. G. kao sporedna je izrečena novčana kazna u visini od 383 dnevna dohotka, što iznosi 12.284,14 eura (100.089,39 kuna), s tim da je kao jedan dnevni dohodak uzeta prosječna dnevna plaća u Republici Hrvatskoj koji iznosi 34,71 euro, a koju kaznu je dužan platiti u roku od 60 dana od pravomoćnosti presude.

1.2. Na temelju članka 79. KZ/11. i članka 181. stavak 7. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ br. 152/08, 76/09, 80/11, 91/11 – odluka Ustavnog suda i 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19 i 80/22 – dalje: ZKP/08.) od optuženog R. G. trajno je oduzeto osobno vozilo marke O. C., bijele boje, registarske oznake ..., koje vozilo mu je od oduzeto uz potvrdu MUP-a o privremenom oduzimanju predmeta serijskog broja

1.3. Na temelju članka 77. i članka 78. stavka 2. KZ/11. u vezi s člankom 560. ZKP/08., utvrđeno je da imovinsku korist koju je optuženi Z. E. ostvario kaznenim djelom, te od drugog kaznenog djela predstavlja iznos od 326.744,01 eura/ 2.461.852,78 kuna te se:

– utvrđuje da je iznos od 326.744,01 eura/2.461.852,78 kuna imovina Republike Hrvatske,

– utvrđuje da osobno vozilo marke V. S., bijele boje, broja šasije ..., reg. oznake ... koji se vodi kao vlasništvo Z. E. vrijednosti 222.667,61 kunu predstavlja dio imovinske koristi koju je optuženi Z. E. ostvario kaznenim djelima i da je ta pokretnina vlasništvo RH te se nalaže Ministarstvu unutarnjih poslova Republike Hrvatske da u evidenciji reg. vozila izvrši upis prava vlasništva tog vozila u korist RH, a okrivljenom Z. E. da predmetnu pokretninu putem ovlaštenog predstavnika RH preda u isključivi posjed RH, u roku od 15 dana po pravomoćnosti presudu,

- utvrđuje da je iznos od 1.491,210 kuna koji je potvrdom o privremenom oduzimanju predmeta broj ... i iznos od 525.660,00 kuna koji je potvrdom o privremenom oduzimanju predmeta broj ... oduzet od L. Č., a pripada optuženom Z. E. i privremeno položen u Državni proračun RH, imovina RH,

- utvrđuje se da je novčani iznos od 6.050,00 eura, 4.000,00 USD i 12.700,00 kn/ ukupno 83.572,80 kuna koji su potvrdom o privremenom oduzimanju predmeta broj 96122 od 8. veljače 2021. oduzeti od R. E., a pripadaju optuženom Z. E. i privremeno položeni u Državni proračun RH, imovina RH,

- utvrđuje se da iznos od 40.000,00 eura/ 301.380,00 kuna je imovinska korist koju je optuženi Z. E. ostvario kaznenim djelom iz članka 190. st. 2. KZ/11 u svezi člankom 329. stavak 1. točka 4. KZ/11, imovina RH,

- nalaže se optuženom Z. E., OIB: ..., da razliku do ukupnog iznosa pribavljene imovinske koristi od 18.414,28 eura/138.742,37 kuna uplati u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske u roku od 15 dana od pravomoćnosti presude pod prijetnjom ovrhe.

1.4. Utvrđeno je da novčani iznos od 10.000,00 eura / 75.345,00 kuna predstavlja imovinsku korist koju je optuženi R. G. ostvario kaznenim djelom te da je isti iznos imovina Republike Hrvatske.

1.5. Utvrđeno je da novčani iznos od 525.000,00 eura / 3.955.612,50 kuna predstavlja imovinsku korist koju je optuženi A. M. ostvario kaznenim djelom te da je isti iznos imovina Republike Hrvatske.

1.6. Naloženo je optuženom R. G. da Republici Hrvatskoj isplati novčani iznos kunske protuvrijednosti od 10.000,00 eura / 75.345,00 kuna u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske, u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti presude, pod prijetnjom ovrhe.

1.7. Naloženo je optuženom A. M. da Republici Hrvatskoj isplati novčani iznos kunske protuvrijednosti od 525.000,00 eura / 3.955.612,50 kuna u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske, u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti presude, pod prijetnjom ovrhe.

1.8. Na temelju članka 148. st. 1. ZKP/08., optuženi R. G., optuženi A. M. i optuženi Z. E. obvezani su naknaditi troškove kaznenog postupka i to, optuženi Z. E. u iznosu od 702,66 eura/5.294,17 kuna, koji predstavlja 2/3 dijela troška pisanog knjigovodstveno-financijskog vještačenja te iznos od 51,00 euro/384,26 kuna za pristup vještaka na raspravu, dok je svaki od optuženika na ime paušalne svote dužan naknaditi iznos od po 663,61 euro/5.000,00 kn, sve u roku od 15 dana od pravomoćnosti presude.

2. Protiv ove presude žalbu je pravodobno podnio državni odvjetnik zbog odluke o kazni te predlaže da se pobijana presuda preinači na način da se optuženicima izreknu kazne zatvora u duljem trajanju.

3. Žalbe su pravovremeno podnijeli optuženi A. M. po branitelju B. R., odvjetniku u Z. i optuženi Z. E. po braniteljima H. K., odvjetniku u S. i D. P., odvjetniku u D..

3.1. Optuženi A. M., prvostupanjsku presudu pobija zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o oduzimanju imovinske koristi, odluke o kazni i odluke o troškovima kaznenog postupka te predlaže da se pobijana presuda preinači na način da se oslobodi od optužbe, a podredno da se ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku.

3.2. Optuženi Z. E., u žalbama koje je podnio po braniteljima navedenim pod točkom 3., prvostupanjsku presudu pobija zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o oduzimanju imovinske koristi te je predložio da se pobijana presuda preinači na način da se oslobodi od optužbe, a podredno da se ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku.

4. Odgovor na žalbu državnog odvjetnika – USKOK-a podnio je optuženi R. G. po branitelju F. O., odvjetniku Z., predloživši da se žalba USKOK-a odbije kao neosnovana.

5. Spis je, u skladu s odredbom člankom 474. stavak 1. ZKP/08., bio dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

6. O sjednici drugostupanjskog vijeća, na temelju članka 475. stavak 1. ZKP/08., izvješteni su optuženi A. M. i njegov branitelj odvjetnik B. R. te optuženi Z. E. i njegovi branitelji odvjetnik H. K. i odvjetnik D. P. te branitelj optuženog R. G., odvjetnik F. O. koji su u žalbama i odgovoru na žalbu to i zahtijevali, a o sjednici je izvješten i državni odvjetnik. Sjednica vijeća je održana u prisutnosti optuženog A. M., koji se nalazi u K. u G., i optuženog Z. E., koji se nalazi u Zatvoru u S., a njihova prisutnost osigurana je uz pomoć audio-video uređaja kojim je rukovala stručna osoba, dok su njihovi branitelji odvjetnik B. R. i odvjetnik H. K., kao i odvjetnik F. O., bili prisutni sjednici vijeća, a na temelju članka 475. stavka 3. ZKP/08., sjednica je održana u odsutnosti USKOK-a i branitelja optuženog Z. E. odvjetnika Dragana P., koji su o sjednici uredno izvješteni. Osim toga, sjednici je bila prisutna i sudska tumačica za talijanski jezik A. C..

7. Žalbe nisu osnovane.

U odnosu na žalbe optuženika, osim na žalbe zbog odluke o kazni

8. Uvodno valja navesti da će se žalba optuženog Z. E. podnesena po branitelju odvjetniku D. P., u kojoj žalbi prvostupanjsku presudu pobija jedino zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, a budući da u žalbi iznosi identične razloge koje je u s tim u vezi naveo i u žalbi koju je podnio po branitelju odvjetnik H. K., uzeti i ispitati kao jedna žalba.

9. Nisu u pravu optuženi A. M. i optuženi Z. E. kad u žalbama ističu da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka.

10. U odnosu na žalbu optuženog A. M., nije u pravu isti kad u žalbi ističe da su u postupku kao optuženici trebali biti prisutni M. J. i S. J., bez obzira što je u odnosu na njih donesena presuda na temelju sporazuma stranaka, koja okolnost nije relevantna jer državni odvjetnik, kako navodi u žalbi, nije odustao od optuženja glede navedenih osoba te smatra da nisu postojali zakonski uvjeti da se u odsutnosti tih osoba 26. listopada 2022. održi ročište na kojem je pročitana optužnica, ali i sva kasnija ročišta, držeći da je prvostupanjski sud time počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 3. ZKP/08., ali i bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 7. ZKP/08. – jer da presudom u odnosu na navedene osobe nije potpuno riješio predmet, te članka 468. stavka 2. ZKP/08. jer da je teško povrijeđeno pravo na pravično suđenje zajamčeno Ustavom Republike Hrvatske i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

10.1. Naprijed izneseni žalbeni navodi optuženog A. M. su neutemeljeni. Naime, iz sadržaja zapisnika od 14. srpnja 2022. razvidno je da je optužno vijeće u odnosu na optuženog M. J. i optuženu S. J. razdvojilo kazneni postupak od postupka protiv optuženog R. G. i dr. te je istog dana donijelo presudu na temelju sporazuma stranaka broj Kov-us-1/2022. u kojoj presudi optuženi M. J. je proglašen krivim zbog kaznenog djela iz članka 190. stavka 2. u vezi članka 328. stavka 1. KZ/11., za koje djelo je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od osam godina i šest mjeseci, dok je

optužena S. J. proglašena krivom zbog kaznenog djela iz članka 190. stavak 2. u vezi članka 329. stavak 1. točka 4. KZ/11. za koje djelo je osuđena na kaznu zatvora u trajanju od tri godine i šest mjeseci.

10.2. Naprijed navedena presuda, budući da optuženi M. J. i optužena S. J., kako to nesporno proizlazi iz stanja spisa, nisu izjavili žalbe, protekom roka za žalbu, je postala pravomoćna, pa slijedom toga osuđeni M. J. i osuđena S. J. u ovom kaznenom postupku nisu imali status optuženika, zbog čega su promašeni svi žalbeni navodi optuženog A. M. vezani uz počinjenje naprijed navedenih bitnih povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 2., članka 468. stavka 1. točke 7. i članka 468. stavka 3. ZKP/08. U tom kontekstu je, dakle, neutemeljena i žalbena tvrdnja optuženika da prvostupanjski sud kao svjedoke u ovom kaznenom postupku nije mogao ispitati pravomoćno osuđene M. J. i S. J. i da su njihovi svjedočki iskazi nezakoniti dokaz.

10.3. Imajući u vidu prethodno izneseno utvrđenje, za ovaj drugostupanjski sud nije prihvatljiv niti pravno utemeljen žalbeni navod optuženog A. M. koji ističe, a s obzirom na to da državni odvjetnik na ročištu od 26. listopada 2022. nije izvršio pisanu izmjenu optužnice te su M. J. i S. J., kako ističe, i dalje u optužnici bili naznačeni kao optuženici, da je takva optužnica nejasna i nerazumljiva, s čim u uvezi je na raspravi iznio prigovore o kojima sud nije odlučio. Naime, u odnosu na iznesene prigovore optuženika vezane uz sadržaj potvrđene i pročitane optužnice, prvostupanjski sud, kako je to i navedeno pod točkom 10.1., nije trebao donijeti neku posebnu odluku, pa stoga nije počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 7. ZKP/08. (sud svojom presudom nije potpuno riješio predmet optužbe), koju je optuženik naznačio u žalbi.

10.4. Također, za ovaj drugostupanjski sud nisu prihvatljivi ni žalbeni navodi optuženog A. M. da se u spisu predmeta nalaze obrane osuđenih M. J. i S. J. kao i njihovi svjedočki iskazi, pa nije jasno što je prvostupanjski sud u postupku koristio kao dokaz, s obzirom na to da je odbio prijedlog obrane da se njihove obrane sadržane na DVD snimkama, izdvoje kao nezakoniti dokaz. Međutim, suprotno tome, pravilno je prvostupanjski sud odbio prijedlog optuženika da se kao nezakoniti dokaz izdvoje obrane M. J. i S. J. jer su isti u ovom postupku ispitani kao svjedoci, a njihove obrane sud u ovom postupku nije koristio kao dokaz.

10.5. Nije u pravu optuženi A. M. ni kad u žalbi tvrdi da je prvostupanjski sud, s obzirom na to da je odbio njegov zahtjev da mu se pisano prevede iskaz optuženog R. G. te iskazi svjedoka M. J. i S. J., povrijedio članak 8. stavak 6. ZKP/08., kao i članak 3. Direktive 2010/64 EU koja propisuje osiguranje pisanog prijevoda svih dokumenata bitnih za osiguranje ostvarivanja prava optuženika koji ne razumije hrvatski jezik, na koji način su mu povrijeđena njegova konvencijska, ustavna i zakonska prava te mu je onemogućeno da na ravnopravan način sudjeluje u postupku.

10.6. U svezi naprijed istaknutih prigovora valja navesti da je optuženom A. M., od poduzimanja prve radnje u ovom kaznenom postupku kad su policijski službenici Policijske postaje Ploče ... 2020. izvršili pretragu njegova osobnog vozila, tu radnju, kako to proizlazi iz sadržaja zapisnika o pretrazi (list 42. spisa) poduzeli u nazočnosti prevoditelja za talijanski jezik T. S.. Osim toga, i u daljnjem tijeku postupka optuženik

je također imao prevoditelja te su mu na talijanski jezik prevedene sve radnje i najvažniji akti i odluke suda (pouka o pravima, rješenje o provođenju istrage, optužnica, prvostupanjska presuda itd.), dok je tijekom rasprave te izvođenje dokaza pratio uz sudjelovanje i pomoć sudske tumačice za talijanski jezik P. A..

10.7. U odnosu na ispitivanje optuženog R. G. te svjedoka M. J. i S. J. na ročištu od 26. listopada 2022., na kojem je također bila nazočna naprijed navedena sudska tumačica, bitno je navesti da optuženik, a niti njegov branitelj, kako to proizlazi iz sadržaja raspravnog zapisnika, nisu imali primjedbi na izvršeni prijevod, što podrazumijeva da je optuženik razumio ono što su svjedoci iskazivali. Osim toga, treba naglasiti da svjedoci M. J. i S. J., kako to nesporno proizlazi iz sadržaja raspravnog zapisnika (list 2904. do 2905. spisa) nisu teretili optuženog A. M., te su naveli da ga od ranije nisu poznavali, a svjedok M. J. je iskazao da s optuženikom uopće nije kontaktirao, iz čega proizlazi da iskazi navedenih svjedoka za optuženika nisu imali negativne implikacije, pa izostanak pisanog prijevoda zapisnika o ispitivanju tih svjedoka u postupku mu nije niti mogao naštetiti jer se presuda nije temeljila na iskazima navedenih svjedoka.

10.8. Kad je riječ o pisanom prijevodu dokumentacije, na što optuženi A. M. također upire u žalbi, iz sadržaja raspravnog zapisnika od ... 2022. proizlazi da je prvostupanjski sud na tom ročištu, uz nazočnost sudske tumačice za talijanski jezik, preslušao CD s tonskim zapisima snimljenih telefonskih razgovora koji dokazi su rezultat posebnih dokaznih radnji, dok iz sadržaja raspravnog zapisnika od 2023., na kojem ročištu je sud, također uz sudjelovanje sudske tumačice, izvršio pregled dokumentacije specificirane na listu 3030. do 3035. spisa, na koju dokaznu radnju optuženik, a niti njegov branitelj, nisu imali primjedbi. Slijedom toga, proizlazi da je optuženiku bio poznat i preveden sadržaj izvedenih materijalnih dokaza te je imao saznanja što se u tim dokazima nalazi.

10.9. Da bi kazneni postupak u cijelosti se mogao ocijeniti kao nepravičan, na što optuženi A. M. upire u žalbi, potrebno je utvrditi je li optuženiku omogućeno da se brani i je li tijekom postupka imao branitelja, je li imao mogućnost osporiti vjerodostojnost dokaza optužbe i protiviti se njihovom izvođenju, jesu li dokazi na kojim se temelji presuda izvedeni na način koji ne baca sumnju na njihovu vjerodostojnost, i je li optuženiku bilo omogućeno da se u postupku služi svojim jezikom – talijanskim, i da na tom jeziku, uz pomoć sudske tumačice, prati tijekom postupka i izvođenje dokaza. Na ta pitanja je ovaj drugostupanjski sud našao potvrđan odgovor, što uostalom niti optuženik u žalbi ne dovodi u pitanje. Prema tome, izostanak pisanog prijevoda obrane optuženog R. G., kao i svjedočkih iskaza M. J. i S. J., a imajući u vidu utvrđenja navedena pod točkama 10.7. i 10.8., nikako ne znače da je kazneni postupak u odnosu na optuženog A. M. bio nepravičan. Slijedom navedenog, suprotno naprijed iznesenim žalbenim tvrdnjama, optuženom A. M. u ovom postupku nije bilo teško povrijeđeno pravo na pravično suđenje zajamčeno Ustavom i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, što predstavlja bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 2. ZKP/08., a isto tako, prvostupanjski sud nije počinio ni bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 3. ZKP/08.

10.10. Nadalje, nije u pravu optuženi A. M. ni kad u žalbi ističe da su policijski službenici ... 2020., bez naloga suca istrage, u odnosu na njega poduzeli posebnu

dokaznu radnju praćenja zbog čega smatra da je izvješće od ... 2020. u kojemu su napisani njegovo ime i registarska oznaka vozila broj ... kojim je upravljao, nezakoniti dokaz, a to isto se odnosi i na izvješće od ... 2020. S tim u vezi navodi da to što je u izvješću napisano njegovo ime i registarski broj vozila kojim je upravljao, upućuje na to da su ga policijski službenici, bez naloga suca istrage, pratili, a kako prvostupanjski sud u pobijanoj presudi s tim u vezi nije ništa naveo, iako se radi o odlučnim činjenicama, smatra da je zbog toga presuda nejasna i nerazumljiva te se ne može ispitati, pa je sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08.

10.11. Suprotno naprijed iznesenim tvrdnjama optuženika, iz izvješća PU dubrovačko-neretvanske od ... 2022. (list 22. do 23. spisa) razvidno je da su policijski službenici, na temelju naloga suca istrage broj Kir-t-Us-9/2020. proveli posebnu dokaznu radnju praćenja i tehničkog snimanja osoba i predmeta koja je bila određena u odnosu na R. G., te su tijekom praćenja R. G. konstatirali da je u 10,05 sati ispred hotela „M.“ u O., mahnuo rukom prema parkiralištu nasuprot hotelu, nakon čega je sjeo u svoje vozilo reg. oznake ..., a vozilu marke „M.“ reg. oznake ... kojim je upravljao A. M. je krenulo za njim te su se odvezli do ušća rijeke N., gdje su se zaustavili, a u 10,16 sati je uočeno da je R. G. prišao do suvozačevih vrata vozila reg. oznake ... te je NN predmete dodavao A. M..

10.12. Prema tome, ... 2020., provodeći naprijed navedene posebne dokazne radnje prema R. G., kako to nesporno proizlazi iz sadržaja izvješća, policijski službenici su konstatirali kad, gdje i s kim se tog dana R. G. sastao, što je svrha posebnih dokaznih radnji, a okolnost da je u izvješću napisano ime optuženog A. M., ne upućuje na to da su policijski službenici, kako to isti u žalbi neutemeljeno ističe, pratili njega. Na identičan način policijski službenici su postupali i prilikom provođenja posebnih dokaznih radnji praćenja R. G. ... 2022. (list 82. do 83. spisa). Prema tome, nema govora da su policijski službenici, mimo naloga suca istrage, pratili optuženog A. M. i da su izvješća policijskih službenika od ... 2022. i ... 2022., nezakoniti dokazi, pa prvostupanjski sud nije imao niti potrebe u razlozima pobijane presude to obrazlagati. Stoga nije ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., kako to smatra optuženik, jer da prvostupanjski sud u vezi "nezakonitih dokaza" nije naveo razloge o odlučnim činjenicama.

10.13. U vezi naprijed navedenih izvješća, nejasno je na čemu optuženi A. M. temelji svoju žalbenu tvrdnju da policijska izvješća o praćenju osoba i predmeta nisu dokaz u kaznenom postupku. Upravo suprotno, na temelju članka 333. stavka 1. ZKP/08., snimke, isprave i predmeti pribavljeni provedbom posebnih dokaznih radnji se mogu upotrijebiti kao dokaz, a kako je utvrđeno da su predmetna izvješća zakoniti dokaz, optuženik u žalbi neosnovano ističe da je, kao rezultat „otrovne voćke“, nezakoniti dokaz i potvrda o privremenom oduzimanju predmeta broj ... od ... 2020. kojom je od optuženika oduzeto vozilo, pa niti s tim u vezi prvostupanjski sud u pobijanoj presudi nije trebao navesti razloge i tu okolnost obrazložiti, kako to pogrešno u žalbi optuženik ističe.

10.14. Također, citirajući sadržaj službene zabilješke broj: ... od ... 2020., optuženi A. M. u žalbi pogrešno ističe da su policijski službenici tom prilikom izvršili pretragu njegova vozila bez naloga i zapisnika, dakle da se radi o nezakonitom dokazu.

Naime, kako je to i konstatirano u službenoj zabilješci (list 43. spisa), policijski službenici su prije pretrage izvršili pregled vozila, a iz zapisnika o pretrazi broj: ... od ... 2020. je razvidno da su policijski službenici pretragu vozila marke „M.“ reg. oznake ..., izvršili na temelju naloga suca istrage broj Kir-t-110/2020. (list 28. do 32. spisa), pa su neutemeljeni žalbeni navodi optuženika da se radi o nezakonitoj pretrazi vozila.

10.15. Nadalje, optuženi A. M. neutemeljeno u žalbi ističe da je prvostupanjski sud, protivno odredbi članka 456. stavku 2. ZKP/08., presudu objavio bez njegove nazočnosti. Naime, sud je optuženiku dostavio poziv za pristup ročištu dana 10. svibnja 2023., kad je prvostupanjska presuda objavljena, a optuženik je, kako to nesporno proizlazi iz sadržaja pisane izjave od 9. svibnja 2023., koju je osobno potpisao (list 3098 spisa), izričito izjavio da ne želi biti prisutan objavi presude te je zatražio da mu se presuda dostavi elektronskim putem. Prema tome, sud nije počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka, pa niti bitne povrede iz članka 468. stavka 1. točka 2. i 3. ZKP/08., na koje optuženik upire u žalbi. Naime, bitna povreda iz stavka 2. citiranog članka postoji ako je na raspravi sudjelovao sudac ili sudac porotnik koji je morao biti izuzet, dok je u stavku 3. citiranog članka propisano da bitna povreda odredaba kaznenog postupka postoji ako je rasprava održana bez osobe čija je prisutnost na raspravi po zakonu obvezna (...), koje procesne odredbe u konkretnom slučaju nisu relevantne.

10.16. Za ovaj drugostupanjski sud nije prihvatljiv žalbeni navod optuženog A. M. da je prvostupanjski sud u uvodu pobijane presude naznačio da je „...nakon javne rasprave održane 9. svibnja 2023...“, što upućuje da je rasprava u ovom kaznenom predmetu održana samo tog dana, a to je suprotno obrazloženju presude iz kojeg proizlazi da su dokazi izvedeni i na ranijim raspravama, pa smatra da je zbog toga presuda nejasna i nerazumljiva te je sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. Naime, uvod presude uobičajeno sadrži samo zadnji dan održane rasprave, što ne znači da je rasprava trajala samo taj dan, međutim izostavljanje navođenja svih raspravnih ročišta pobijanu presudu ne čini nejasnom niti nerazumljivom i ta okolnost nije od utjecaja na presudu, pa stoga nije počinjena naprijed navedena bitna povreda odredaba kaznenog postupka.

10.17. Pod točkama XV. i XVI. žalbe optuženi A. M., na vrlo opširan način iznosi razloge zbog kojih smatra da je činjenični opis inkriminiranog kaznenog djela nejasan i proturječan, a pri tome miješa žalbene osnove bitne povrede odredaba kaznenog postupka i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pa će potonja žalbena osnova biti ispitana u nastavku.

10.18. U odnosu na žalbu zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., u kojoj žalbi optuženik ističe da je činjenični opis djela nejasan, proturječan i nerazumljivi, suprotno tome, ovaj drugostupanjski sud je utvrdio da činjenični opis djela sadrži jasan i neproturječan opis radnji koje su u inkriminiranom razdoblju optuženici, pa i optuženi A. M., poduzeli vezano uz nabavku, prijevozu, pohranu, prijenos i prodaju droge kokain na ilegalnom narkotržištu u sastavu zločinačkog udruženja, kao i uloga koje je svaki od njih u tome imao, a kako objektivni i subjektivni elementi djela iz činjeničnog opisa djela potpuno odgovaraju pravnom i zakonskom opisu kaznenog djela iz članka 190. stavka 2. u vezi članka 329. stavka 1. točke 4. KZ/11., za koje djelo se optuženi A.

M. tereti, nije osnovana njegova žalba zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. U tom kontekstu, a budući da se optuženicima u činjeničnom opisu djela stavlja na teret da su znajući za cilj zločinačkog udruženja, u sastavu takvog udruženja prenosili, posjedovali i prodavali stvari koje su propisom proglašene drogom, dio činjeničnog opisa u kojemu se optuženiku stavlja na teret da je 16. lipnja 2020. 21 kg droge kokain u vozilu prevezao do za sada nepoznatih kupaca, nije u proturječju s obrazloženjem presude u kojemu se navodi da je realizirao prodaju te droge, što je prvostupanjski sud ispravno zaključio jer je optuženik i 26. lipnja 2020. od optuženog R. G. preuzeo još 21 kg droge kokain, pa je logično da je onu prvu količinu droge prodao.

10.19. Imajući u vidu naprijed izneseno, a s obzirom da je prvostupanjski sud savjesno i pažljivo ocijenio izvedene dokaze te je dostatno obrazložio razloge zbog kojih je sporne činjenice vezane uz postupanje optuženog A. M. našao dokazanim, a potom naveo prihvatljive razloge na temelju kojih je utvrdio da se u njegovim radnjama ostvaruju bitna zakonska obilježja inkriminiranog kaznenog djela, nije osnovan i daljnji žalbeni navod optuženika da je obrazloženje pobijane presude manjkavo, neodređeno i ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama i da je sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08.

10.20. Nastavno na prethodno izneseno, u okviru bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., optuženi A. M. u žalbi navodi da ga je prvostupanjski sud osudio da je inkriminirano kazneno djelo počinio u sastavu zločinačkog udruženja, iako u činjeničnom opisu djela nije navedeno kakvo je zaduženje imao u sklopu tog zločinačkog udruženja, a niti da mu je M. J., ili neka druga osoba, dao to zaduženje, pa smatra da je takav opis nejasan i nerazumljiv.

10.21. Naprijed istaknuta bitna povreda odredaba kaznenog postupka, nije točna.

10.22. Naime, u činjeničnom opisu djela, a kako je to i navedeno pod točkom 10.18., su jasno navedene radnje koje je optuženi A. M. poduzeo u počinjenju inkriminiranog kaznenog djela jer se optuženiku stavlja na teret da je u sastavu zločinačkog udruženja, u cilju prodaje droge kokain, a nakon dogovora s M. J., od optuženog R. G. u dva navrata kao kupac preuzeo drogu kokain, i to najprije ... 2020. kad je preuzeo 21 kilogram te droge, a potom ... 2020. kad je preuzeo 21.064,3 kilogram iste droge, koja je droga i pronađena u prerađenom prostoru njegova vozila marke „M.“ B ..., talijanskih reg. oznaka pa je promašena tvrdnja optuženika da u činjeničnom opisu nije navedena njegova uloga u sastavu zločinačkog udruženja.

10.23. Imajući na umu da je u članku 328. stavku 4. KZ/11. propisano da zločinačko udruženje čine najmanje tri osobe koje su se udružile sa zajedničkim ciljem počinjenja jednog ili više kaznenih djela, prigovor optuženika da u činjeničnom opisu djela nije naznačeno tko mu je dao zaduženje kako će djelovati i što poduzimati u sastavu zločinačkog udruženja, nije odlučan za opstojnost kaznenog djela iz članka 329. stavka 1. KZ/11. jer je utvrđeno da je isti, znajući za cilj zločinačkog udruženja i njegove kriminalne aktivnosti, u dogovoru s članovima tog udruženja (M. J. i dr.), u sastavu takvog udruženja počinio kazneno djelo iz članka 190. stavka 2. KZ/11.

10.24. Nije u pravu optuženi A. M. niti kad u žalbi ističe da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 3. ZKP/08., koja se sastoji u tome što je prepoznavanje optuženika od strane optuženog R. G. izvršeno u sudnici, što je, kako navodi, protivno članku 301. stavku 4. ZKP/08., u kojoj odredbi je propisan način na koji se ta dokazna radnja treba izvršiti.

10.25. U svezi naprijed iznesenog bitno je navesti da na ročištu od ... 2022., a kako to proizlazi iz sadržaja raspravnog zapisnika (list 2.903. spisa), nije izvršena dokazna radnja prepoznavanja optuženog A. M. od strane optuženog R. G., već je tom prilikom optuženi R. G., iznoseći svoju obranu glede osobe kojoj je predao drogu, naveo da je to osoba koja se nalazi u sudnici, odnosno optuženi A. M.. Prema tome, ne radi se o dokaznoj radnji prepoznavanja osobe već o iskazu optuženika koji je iznio svoja saznanja o inkriminiranom kaznenom djelu i osobama koje su sudjelovale u izvršenju djela, a vjerodostojnost toga iskaza sud je cijenio zajedno s ostalim izvedenim dokazima, pa stoga nije počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 3. ZKP/08.

11. Nije u pravu ni optuženi Z. E. kad u žalbi ističe da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468, stavka 1. točke 11. ZKP/08., jer pobijana presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, odnosno da razlozi koji su dani u obrazloženju presude nisu valjani, dostatni i razumljivi, pa se takva presuda ne može ispitati. Obrazlažući u čemu se sastoji navedena bitna povreda odredaba kaznenog postupka, optuženik ukazuje na sadržaj izvedenih personalnih dokaza odnosno iskaze svjedoka T. Ž. i M. J. te obranu optuženog R. G. te polemizira sa činjeničnim utvrđenjima i zaključcima prvostupanjskog suda glede vjerodostojnosti tih dokaza, navodeći kako nije dokazano da je inkriminirano kazneno djelo mogao počinuti na način kako mu se to stavlja na teret, što upućuje na to da isti zapravo nije zadovoljan s pravilno utvrđenim činjeničnim stanjem i zaključcima prvostupanjsko suda o postojanju inkriminiranog kaznenog djela i njegove odgovornosti. Slijedom navedenog, ne radi o bitnoj povredi odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., jer pobijana presuda sadrži razloge o odlučnim činjenicama koje je prvostupanjski sud dostatno i valjano obrazložio, a druga je stvar što optuženik, na temelju vlastite, subjektivne ocjene izvedenih dokaza, smatra da prvostupanjski sud nije mogao izvesti zaključak da je sudjelovao u počinjenju inkriminiranog kaznenog djela, čime zapravo osporava pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje, koja će žalbena osnova biti ispitana u nastavku.

11.1. Nije u pravu optuženi Z. E. ni kad u žalbi ističe da je prvostupanjski sud, zbog toga što je prilikom ispitivanja svjedoka M. M. i S. T., a nakon što su se isti pozvali na čuvanje službene tajne te odbili svjedočiti, nakon toga trebao od C. uprave zatražiti podatak jesu li svjedoci doista oslobođeni od čuvanja službene tajne, pa kako to nije učinio, povrijedio je njegova Konvencijska prava i pravo obrane te je počinio bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 2. i 3. ZKP/08.

11.2. Naime, prvostupanjski je sud prihvatio dokazni prijedlog optuženog Z. E. da se na okolnosti funkcioniranja carine te koordinacije viših i nižih carinika kao svjedoci ispituju njegov kolega M. M. i S. T., koji mu je bio nadređen te ih je kao svjedoke pokušao ispitati na ročištu od 20. veljače 2023., međutim, tom prilikom, na pitanje

branitelja optuženika vezano uz kontrolu rizika u carinskom uredu P., svjedok T. je iskazao da su to tajni podaci i da ga nadležni u službi nisu oslobodili čuvanja tajni, a to isto je naveo i svjedok M.. S tim u vezi je bitno navesti da prvostupanjski sud nije dužan izvesti sve dokaze koje stranke u postupku predlože, već samo one dokaze kojima bi se utvrdila neka činjenica važna za odlučivanje. U ovom postupku optuženom Z. E. se ne stavlja na teret da je kao carinik počinio određeno kazneno djelo protiv službene dužnosti, kada bi na okolnosti redovne carinske procedure te ovlasti optuženika i načina njegova rad i postupanja bilo opravdano o tome ispitati njemu nadređene osobe kao i njegove kolege koji rade na tim poslovima, već se optuženiku stavlja na teret da je kao carinik našao način da „osigurao nesmetan i neometan postupak prijevoza kontejnera (u kojemu se nalazio kokain) kroz L. P.“, u kojemu opisu nije naveden način na koji je to uspio učiniti, pa je u tom slučaju posve irelevantno utvrđivati redoviti odnosno zakoniti način carinskog postupanja prilikom pregled kontejnera u luci, o čemu su trebali svjedočiti M. M. i S. T.. U tom kontekstu, time što nije provjerio da li su navedene osobe bile oslobođene od dužnosti čuvanja službene tajne, prvostupanjski sud nije počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 2. i 3. ZKP/08. na koje povrede optuženik upire u žalbi, već se radi o prigovoru nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, što će ovaj drugostupanjski sud ispitati u nastavku.

12. Također, nije u pravu optuženi A. M. kad u žalbi ističe da je prvostupanjski sud povrijedio kazneni zakon i to u pitanju je li primijenjen zakon koji se ne može primijeniti, a koju povredu optuženik vidi u tome jer mu se stavlja na teret da je inkriminirano kazneno djelo počinio „od mjeseca listopada 2019. pa do kraja 2020.“, pa smatra da dio inkriminiranog kaznenog djela, i to onaj od mjeseca listopada 2019 do 1. siječnja 2020., sud nije moga podvesti pod izmjene i dopune Kaznenog zakona koje su objavljene u Narodnim novinama broj 126/19., koje su stupile na snagu 1. siječnja 2020. Naime, optuženik se tereti za produljeno kazneno djelo koje se sastoji od više pojedinačnih radnji istog kaznenog djela, pa se u tom slučaju naznačuju kazneni zakoni, i sve izmjene kaznenog zakona, koje su bile na snazi za vrijeme počinjenja kaznenog djela, osim ako sud, kao blaži za počinitelja, primijeni određeni kazneni zakon. Budući da je Kazneni zakon odnosno izmjene tog zakona koje su objavljene u Narodnim novinama broj 126/19. koje su stupile na snagu 1. siječnja 2020., dakle za vrijeme izvršenja inkriminiranog kaznenog djela, ispravno je prvostupanjski u uvodu pobijane presude naznačio i taj zakon, da je pa stoga nije ostvarena povreda kaznenog zakona iz članka 469. stavka 1. točka 4. ZKP/08.

12.1. Isto tako, neutemeljeni su žalbeni navodi optuženog A. M. u kojima ističe, a s obzirom na to da je u činjeničnom opisu navedeno da je inkriminirano kazneno djelo počinjeno na području D.-n. županije, E. i R. I., da je prvostupanjski sud počinio povredu kaznenog zakon iz članka 469. točka 5. ZKP/08., u pitanju je li prekoračio ovlasti koje ima u odnosu na oduzimanje imovinske koristi, jer za odluku o oduzimanju imovinske koristi, na što optuženik očito cilja, nije odlučno gdje je došlo do prodaje droge.

13. Nisu u pravu optuženi A. M. i optuženi Z. E. kad u žalbama ističu da je prvostupanjski sud pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje jer iz izvedenih dokaza nije utvrđeno da bi u sastavu zločinačkog udruženja sudjelovali u počinjenju inkriminiranog kaznenog djela.

13.1. Za ovaj drugostupanjski sud nije prihvatljiv žalbeni navod optuženog A. M. da niti jedan dokaz ne upućuje da je bio član zločinačkog udruženja, jer ga kao takvog u svojim svjedočkim iskazima isključuju M. J. i S. J..

13.2. Iznoseći naprijed navedene tvrdnje optuženik neutemeljeno problematizira obranu optuženog R. G. vezanu uz njegov iskaz iz kojeg proizlazi da mu je u dva navrata predao od po 21 kilogram droge kokain. I po ocjeni ovog drugostupanjskog suda ispravno je prvostupanjski sud iskaz optuženog R. G. cijenio kao vjerodostojan jer je taj iskaz u skladu, ne samo s obranom optuženika koji je i sam naveo da je po nalogu jedne osobe u l. ... 2020., a potom i deset dana nakon toga (... 2020.), došao u Hrvatsku kako bi pokupio određenu „robu“ koja je pronađena kod njega, a zbog čega je i osuđen u M., već i s materijalnim dokazima odnosno rezultatima posebnih dokaznih radnji tajnog praćenja osoba i predmeta te nadziranih telefonskih razgovora između M. J., S. J. i R. G..

13.3. Naime, nije sporno da je pravomoćnom presudom Općinskog suda u Metkoviću broj K-128/2020 od 10. ožujka 2021. utvrđeno da je optuženi A. M. počinio kazneno djelo iz članka 190. stavka 2. KZ/11. za koje je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od šest godina, a djelo je počinio na način da je ... 2020. u mjestu B., u njegovom vozilu marke „M.“ B ... talijanskih reg. oznaka ..., pretragom po policijskim službenicima pronađeno 21,063,3 grama kokaina, koju je drogu prevezio nepoznatim kupcima. Optuženi A. M. je priznao to djelo, ali je porekao da je ... 2020. od optuženog R. G., kako mu se to stavlja na teret, preuzeo 21 kilogram droge kokain navodeći da je došao na lokaciju kako bi pokupio robu ali je onda dobio naredbu da je ne uzme, tako da je odustao od preuzimanja „robe“, a policijski djelatnici koji su istog dana pretražili njegovo vozilo nisu ništa pronašli. Budući da ... 2020., izvršenom pretragom u njegovom vozilu nije pronađena droga kokain, optuženik u žalbi osporava vjerodostojnost iskaza optuženog R. G. koji je naveo da mu je tog dana predao 21 kilogram kokaina, kao i utvrđenja prvostupanjskog suda da je inkriminirano kazneno djelo iz članka 190. stavka 2. KZ/11., počinio kao pripadnik zločinačkog udruženja.

13.4. U svezi naprijed iznesenog događaja, pravilno je prvostupanjski sud iskaz optuženog R. G. cijenio kao vjerodostojan jer je vezano uz to kome i kada je predavao drogu kokain koju je u dogovoru s M. J. uskladištio u njegovoj kući, optuženi G. naveo mjesta, osobe i količine kokaina koje su od njega, a nakon što ga je o tome prethodno obavijestio M. J., preuzimale druge osobe, pa je s tim u vezi iskazao da je 25 kilograma te droge predao jednom momku kod prodavaonice „L.“, nakon toga 15 kilograma te droge je predao jednom mladiću iz S. na ušću N., zatim je 8 kilograma kokaina predao jednoj osobi u O., a nakon toga je ispred kuće „jednom Talijanu“ predao 24 kilograma kokaina, koju drogu je isti stavio u bunker ispod suvozačeva sjedala, a nakon toga ... 2020., istome je predao još 21 kilogram kokaina.

13.5. S obzirom da je iskaz optuženog R. G., kao u odnosu na njegovu ulogu kao i uloge ostalih optuženika u nabavci, pohrani i radi prodaje droge kokain, vrlo dosljedan i uvjerljiv, prvostupanjski sud nije imao razloga dovesti u sumnju njegov iskaz, pa niti u odnosu na to da je ... 2020. optuženom A. M. predao 21 kilogram kokaina, iako je u svom iskazu optuženi G. naveo da mu je tom prilikom predao 24 kilograma kokaina, na što optuženi A. M. upire u žalbi, jer se očito radilo o zabuni glede točne količine droge, koja je razumljiva s obzirom na protek vremena od

počinjenja djela, a ne o neuvjerljivosti ili proturječnosti iskaza optuženika. Naime, optuženi R. G. nije imao razloga da optuženog A. M., kojeg zapravo od ranije nije poznavao, neosnovano tereti, a činjenica da kod optuženog R. G., pretragom stana odnosno kuće, nije pronađena droga kokain, nedvojbeno upućuje da je 21 kilogram kokaina isti predao optuženom A. M., jer bi se u suprotnom ta količina droga pretragom pronašla u njegovoj kući.

13.6. Osim toga, vjerodostojnost iskaza optuženog R. G. proizlazi i iz rezultata posebni dokaznih radnji tajnog praćenja osoba i predmeta koje su prema optuženiku poduzeli policijski službenici, budući da je u njihovom izvješću od ... 2020. konstatirano da je u 9,08 sati u M. na mopedu uočen R. G. kako se kreće ulicom P. K. I. te je u 9,11 sati na raskrižju s ulicom J. zastao pored vozila marke „M.“ reg. oznake ..., kojim je upravljao optuženi A. M., odakle su se jedan iza drugoga odvezli isti su se odatle odvezli u ulicu I. L. R. gdje su se zaustavili ispred kućnih brojeva ... i ..., da bi u 9,22 bilo uočeno kako optuženi R. G. stoji pored otvorenih vozačevih vrata vozila reg oznake ... dok se optuženi A. M. nalazio sagnut pored njega (list 82.-83. spisa). Također, iz nadziranih snimki telefonskih razgovora od ... 2020. između optuženog R. G., M. J. i S. J., proizlazi, a neposredno nego su se optuženi R. G. i optuženi A. M. sastali, da isti u 9,10 sati razgovaraju o tome da optuženi R. G. neimenovanu osobu koju očekuje na ulici, ne može pronaći, što konačno uspijeva te o tome u 9,12 sati obavještava S. J. (list 76.-77. spisa), iz čega nedvojbeno proizlazi da su razgovarali o dolasku A. M..

13.7. Povezujući naprijed navedene dokaze, prvostupanjski sud je ispravno utvrdio da je ... 2020. optuženi A. M. od optuženog R. G. preuzeo 21 kilogram kokaina, na što upućuje i činjenica da se nakon sastanka s optuženim R. G. u M., na križanju ulice P. K. I. i ulice J., odatle s optuženim R. G. odveo do njegove kuće u ulici I. L. R. broj, te je u daljnjem tijeku opservacije uočeno kako optuženi R. G. stoji pokraj vozačevih vrata vozila optuženog A. M., dok se isti u sagnutom položaju nalazio pokraj njega. Također, sud je ispravno zaključio da je optuženik, prije nego su ga policijski službenici tog dana zaustavili na graničnom prijelazu P. i izvršili pretragu njegova vozila, u međuvremenu tu drogu negdje sakrio, te je kasnije, sve do ... 2020. kada je od R. G. preuzeo drugu dogovorenu količinu droge kokain, uzeo i plasirao kupcima na narkotržištu.

13.8. Za ovaj drugostupanjski sud nisu prihvatljivi žalbeni navodi optuženog A. M. koji smatra da nije dokazano da je bio pripadnik zločinačkog udruženja. Okolnost da je u svom svjedočkom iskazu M. J. i S. J., na koje se optuženi A. M. u žalbi poziva, a koji su iskazali da ne poznaju optuženog A. M., imajući u vidu naprijed navedene radnje vezano uz događaj od ... 2022., kao i snimljeni telefonski razgovor optuženog R. G. i M. J. od ... 2020. iz kojeg proizlazi da Mate Jerković daje upute optuženom R. G. što treba učiniti idućeg dana ... 2020. u 10 sati, kad se optuženi R. G., prema izvješću o tajnom praćenju sastao s optuženim A. M. ispred hotela „M.“ u M. (list 22. spisa), nedvojbeno upućuje da je M. J. kao organizator zločinačkog udruženja i osoba koje je ostale optuženike povezala u zajedničko djelovanje, kako je to u svom iskazu i naveo optuženi R. G., koordinirao rad svih pripadnika tog udruženja i postupanje optuženika, pa stoga njegov iskaz, kao i iskaz S. J. koja je postupila po njegovim uputama te ih prenosila R. G., prvostupanjski sud opravdano nije cijenio kao vjerodostojan.

13.9. U odnosu na utvrđenja prvostupanjskog suda vezano uz to da je optuženi A. M. inkriminirano kazneno djelo počinio kao pripadnik zločinačkog udruženja, o čemu je bilo riječi pod točkom 10.18., optuženik u žalbi to pokušava dovesti u pitanje, navodeći da ta inkriminacija ne proizlazi iz činjeničnog supstrata djela, a niti iz provedenih personalnih i materijalnih dokaza koje selektivno citira i subjektivno ocjenjuje njihovu dokaznu snagu.

13.10. Suprotno naprijed navedenim žalbenim navodima, iz činjeničnog supstrata jasno proizlazi da je naprijed navedene količine kokaina optuženi A. M. preuzeo nakon što je M. J. njega i ostale optuženike povezo u zajedničko djelovanje, a s obzirom na činjenicu da je u inkriminiranom razdoblju od optuženog R. G. u dva navrata preuzeo od po 21 kilogram te droge, posve je jasno da je znao za ciljeve zločinačkog udruženja i da je preuzimanje kokaina radio planski, u dogovoru s M. J., pa su neosnovani žalbeni navodi optuženika koji to pokušava dovesti u pitanje.

13.11. Za kvalifikaciju kaznenog djela neovlaštene proizvodnje i prometa droge u sastavu zločinačkog udruženja, među počiniteljima nije potrebno postojanje neke trajne i čvrste - stalne organizacije, već je bitan dogovor koji u okviru postavljenog plana ide za tim da se nakon nabave, prijenosa i pohrane droge izvrši njezina distribucija, u kojem su cilju radi prodaje 102 kilograma droge heroin na narkotržištu, kako je to pravilno utvrdio prvostupanjski sud, zajedno i u dogovoru s M. J., S. J. te još jednom nepoznatom osobom, sudjelovali i optuženi R. G., optuženi Z. E. i optuženi A. M.. Za postojanje zločinačkog udruženja nije relevantno koliko novčanu zaradu od počinjenja inkriminiranog kaznenog djela je ostvario pojedini optuženik, na što u žalbi upire optuženi A. M..

14. Također, nije u pravu ni optuženi Z. E. kad u žalbi, ponavljajući svoju obranu, ističe da nije dokazano da je počinio inkriminirano kazneno djelo, jer kao carinik treće vrste u L. P. nije radio na poslovima pregleda i carinjenje robe u kontejnerima, pa stoga smatra da ga se ne može dovesti u svezu s inkriminiranim kaznenim djelom.

14.1. Međutim, vezano uz optuženog Z. E., optuženi R. G., koji je priznao sudjelovanje u inkriminiranom kaznenom djelu, iskazujući o načinu kako je po njegovim saznanjima to djelo počinjeno, kao i osobama koje su u tome sudjelovale, je iskazao da je u to bio upleten i optuženi Z. E., carinski službenik u L. P., čija je uloga bila da propusti kontejner bez pregleda, a to mu je rekao M. J., koji mu je također rekao da je optuženom E. za to isplatio 40.000,00 eura.

14.2. Ispitan na naprijed navedene okolnosti, u svom svjedočkom iskazu M. J. je naveo da je optuženi Z. E. njegov prijatelj, a jednom prilikom optuženika je pitao vezano uz to da bi neki ljudi preko L. P. poslali 20 kg kokaina (a zapravo se radilo o 102 kilograma) preko društva F. B., na što mu je isti rekao da s tim ne želi imati posla, pa je on nakon toga s udaljenosti od stotinjak metara od luke pratio kretanje kontejnera i shvatio kako luka funkcionira te je uspio bez pregleda u luci se domoći 102 kilograma kokaina koji je nalazio u kontejneru, a optuženom E. je dao 10.000,00 eura jer mu je „otvorio oči“ kako luka funkcionira.

14.3. Naprijed navedeni svjedočki iskaz M. J. prvostupanjski je sud ispravno ocijenio kao neuvjerljiv, nelogičan i usmjeren na to da od optuženog Z. E. otkloni kaznenu odgovornost. Naime, protivno je svakoj logici i životnom iskustvu da bi netko nekome

dao tako veliki iznos od 10.000,00 eura, a da mu ta osoba, kako to proizlazi iz iskaza svjedoka J., nije učinila ono što je od nje tražio. Isto tako je krajnje neuvjerljiva tvrdnja svjedoka da je predmetni kontejner u kojem se nalazila droga kokain iz L. P. izašao bez pregleda jer je isti, prateći s udaljenosti rad u L. P., „shvatio kako luka funkcionira“.

14.4. Prema tome, iako je svojim svjedočkim iskazom M. J. očito nastojao pogodovati optuženom Z. E., razvidno je da je isti optuženika upoznao s dolaskom kontejnera s drogom u L. P. i da je od njega tražio pomoć da taj kontejner bez carinskog pregleda iziđe iz luke, što je optuženik učinio te je osigurao takav prolazak kontejnera kroz luku. Za taj posao M. J., kao osoba koja je pravomoćno osuđena da je organizirala cjelokupnu nabavu, prijenos i prodaju velike količine od preko 100 kilograma kokaina, za što je angažirao i povezao ostale optuženike, optuženom Z. E. je dao novac, ali ne 10.000,00 eura, kako je to svjedok J. naveo u svom iskazu, već 40.000,00 eura, kako je iskazao optuženi R. G., čijem je iskazu prvostupanjski sud ispravno poklonio vjeru.

14.5. Uostalom, da je optuženi Z. E. postupio na naprijed opisani način, proizlazi iz sadržaja izvješća posebnih dokaznih radnji tajnog praćenja i tehničkog snimanja osoba i predmeta od 29. siječnja 2021., kad je utvrđeno da se tog dana na izlazu u O. optuženik sastao s dvije nepoznate muške osobe, gdje ga je dovezao svjedok L. Č.. U reproduciranoj snimci razgovora te izvješću od 29. siječnja 2021. (list 378.-381.) zabilježeno je da optuženik navedenim muškim osobama, između ostalog, govori: „...Mate mi je dao četrdeset tisuća, on je bio mozak operacije (...) „... moj posao je bio samo da pustim van i za to sam dobio četrdeset tisuća, svoj posao sam odradio (...) „...svaki put sam kontejner ispratio iz luke, ako nisam radio, došao bih. Ja ga samo pogledam, kažem, izašao je i gotovo. Ja sam svaki kontejner upamtio u glavi (...)“.

14.6. Okolnost da je došlo do naprijed navedenog sastanka optuženog Z. E. s nepoznatim osobama potvrdio je svjedok L. Č. koji je optuženika svojim vozilom dovezao na naprijed navedeno mjesto gdje se sastao s nepoznatim osobama.

14.7. Prema tome, vjerodostojnost iskaza optužnog R. G. vezano uz ulogu optuženog Z. E. koji je bio zadužen da u L. P., gdje je radio kao carinik, da osigura da kontejner u kojemu se nalazila droga kokaina prođe kroz luku bez carinskog pregleda, za što je od M. J., kako je optuženik to i sam u naprijed citiranom razgovoru izričito iskazao, dobio 40.000,00 eura, u cijelosti je potvrđena naprijed navedenim materijalnim dokazom, čiju autentičnost stranke nisu osporile, a žalbeni navodi optuženika da snimka razgovora zbog nerazgovijetnosti nije bila procesno upotrebljiva, za ovaj drugostupanjski sud nije prihvatljiv jer na ročištu od 27. listopada 2022., kad je CD snimljenog razgovora reproduciran, optuženik nije imao nikakvih primjedbi na kvalitetu te snimke.

14.8. Imajući u vidu prethodno navedena utvrđenja, neosnovano optuženi Z. E. u žalbi ističe da je činjenično stanje ostalo nepotpuno utvrđeno jer je prvostupanjski sud odbio dokazni prijedlog obrane da se na okolnosti poslova koje je kao carinik obavljao u L. P. i njegovih vlasti, kao svjedok ispituju S. T. i M. M., za koje je sud trebao zatražiti da ih se oslobodi od obveze čuvanja službene tajne, i svjedok Lj. K.,

a s tim u vezi u odnosu na pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje ovaj drugostupanjski sud ostaje pri onome što je naveo pod točkom 11.2.

15. Nije u pravu optuženi Z. E. kad u žalbi ističe da je prvostupanjski sud, na temelju provedenog financijsko-knjigovodstvenog vještačenja po vještakinji A. B., pogrešno utvrdio da je imovina koju su od legalnih prihoda ostvarili optuženik i članovi njegove obitelji, i to od 2002. do 2021., te njihovi ukupni troškovi u tom razdoblju, nerazmjerni i da su nastali počinjenjem inkriminiranog kaznenog djela te od drugog kaznenog djelatice, te je neosnovano od optuženika, njegove majke R. E. i L. Č. oduzeo novac koji predstavlja ušteđevinu obitelji E.. Pri tome optuženik ističe da je vještakinja, protivno nalogu, promatrala financijsko stanje obitelji E. samo u razdoblju od 1. siječnja 2015. do 2021., iako je nalogom bio obuhvaćen period od 2002. do 2021.

15.1. Suprotno naprijed iznesenim žalbenim navodima, i po ocjeni ovog drugostupanjskog suda, ispravno je prvostupanjski sud nalaz i mišljenje vještakinje za knjigovodstvo i financije A. B. cijenio kao vjerodostojan, jer je ista stručno, objektivno i po pravilima struke analizirala financijsko i imovinsko stanje obitelji E., te je na temelju raspoložive dokumentacije ustanovila da su ukupni primici članova obitelji E. od 1. siječnja 2015. do 28. veljače 2021. iznosili 1.529.126,53 kune, dok su ukupni izdaci iznosili 3.689.599,31 kunu, iz čega proizlazi da nerazmjernost između primitaka i troškova ove obitelji iznosi 2.160.472,78 kuna, koji se u cijelosti pripisuje optuženom Z. E., s tim da je prvostupanjski sud ispravno tom iznosu pribrojao i iznos od 40.000,00 eura (301.380,00 kuna), koji novac je optuženik dobio od M. J., te utvrdio da ukupan nerazmjernost iznosi 2.461.852,78 kuna.

15.2. Naprijed navedena utvrđenja optuženi Z. E. svojom žalbom nije doveo u pitanje. Što se tiče promatranog razdoblja vještakinja je navela da je za R. E. i optuženog Z. E. imala raspoložive podatke tek od 2015. pa je od te godine i analizirala prihode i rashode.

15.3. U svezi naprijed navedenog, bitno je navesti da je optuženi Z. E. u snimljenom razgovoru 29. siječnja 2022., na pitanje nepoznate osobe, a vezano uz to koliko mu je M. J. dao, isti odgovorio: „...kupio sam stan, auto, sto, sto dvadeset tisuća (...) mi smo ovu priču stvarali pet godina (...)“.

15.4. Prema tome, dovodeći u vezu iznesene tvrdnje optuženika, očito je da je njegova „suradnja“ s M. J. za koju mu je isti davao novac, započela 2015. ili 2016. te je vještakinja ispravno kao relevantne analizirala podatke o primanjima i izdacima obitelji E. u razdoblju od ... do ... u kojem je utvrdila nerazmjernost u prihodima i rashodima u iznosu kako je to i navedeno pod točkom 15.1., time da optuženik nije učinio vjerojatnim da je podrijetlo te imovine odnosno novca, koji je dijelom bio na računu R. E., dijelom kod L. Č., a dijelom je utrošen na kupnju vozila marke V., zakonito. Pače, okolnost da je iznos od 1.491,210 kuna, kao i iznos od 525.660,00 kuna optuženik dao na čuvanje L. Č., u slučaju da mu se nešto dogodi, kako to u svom svjedočkom iskazu navodi L. Č., nedvojbeno upućuje da je isti, svjestan da se radi o nezakonito ostvarenom prihodu, taj iznos i njegovo porijeklo pokušao prikriti.

16. Također, ispravno je prvostupanjski je sud zaključio da je optuženi A. M. realizirao prodaju 21 kilograma kokaina, koju je drogu preuzeo ... 2020., na što upućuje činjenica da je i drugi put, ... 2020., došao i preuzeo istu količinu ove droge.

Što se tiče visine imovinske koristi, u skladu s člankom 559. ZKP/08, visinu imovinske koristi sud može odmjeriti po slobodnoj ocjeni, pa je s tim u vezi prvostupanjski sud mogao kao relevantne podatke koristiti operativna policijska saznanja iz spisa o cijeni kilograma kokaina na ilegalnom narkotržištu u Republici Hrvatskoj, koja se kretala između 25.000,00 eura do 45.000,00 eura. Stoga je sud ispravno uzeo najnižu cijenu 1 kg kokaina te je umnoškom navedene cijene i količine pravilno utvrdio da je optuženi A. M. od prodaje 21 kilograma kokaina ostvario imovinsku korist od najmanje 525.000,00 eura. Slijedom toga, nije utemeljen žalbeni prigovor optuženika u kojem problematizira dokazanost izvršene prodaje kokaina i zarade koju je ostvario prodajom navedene količine te droge.

17. Zbog svega naprijed navedenog, a budući da optuženi A. M. i optuženi Z. E. svojim žalbama nisu doveli u pitanje pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje, i po ocjeni ovog drugostupanjskog suda ispravno je prvostupanjski sud, na temelju izvedenih personalnih i materijalnih dokaza, svakog posebno i u njihovoj međusobnoj vezi, utvrdio da se u njihovom ponašanju ostvaruju objektivni i subjektivni elementi kaznenog djela iz članka 190. stavka 2. u vezi članka 329. stavka 1. točke 4. KZ/11., za koje djelo ih je proglasio krivim.

18. U odnosu na žalbe optuženog A. M. i optuženog Z. E. zbog oduzimanja imovinske koristi, treba navesti da je prvostupanjski sud, kako je to i navedeno u prethodnim točkama, ispravno utvrdio visinu imovinske koristi koju su optuženici stekli počinjenjem inkriminiranog kaznenog djela, a optuženi Z. E. i od drugog kaznenog djela. Prema tome, imajući na umu da je u članku 5. KZ/11. propisano da nitko ne može zadržati imovinsku korist ostvarenu kaznenim djelom, na temelju članka 77. KZ/11. i članka 560. ZKP/08., sud je pravilno i zakonito od optuženika oduzeo imovinsku korist na način kako je to pobliže sadržano u izreci prvostupanjske presude, pa je suprotno žalbama optuženika, ta odluka u svemu zakonita i pravilna.

19. Nije u pravu optuženi A. M. ni kad u žalbi zbog odluke o troškovima kaznenog postupka ističe da ga je prvostupanjski sud obvezao na naknadu paušalnog troška u iznosu od 663,61 euro, a s tim u vezi sud nije naveo što čini tu paušalnu svotu. Naime, u obrazloženju pobijane presude pod točkom 36., prvostupanjski je sud naveo da je paušalna svota određena s obzorom na trajanje i složenost te imovinsko stanje optuženika, koji parametri su i bitni za dosuđivanje tih troškova, pa je i u tom dijelu žalba optuženika neosnovana.

U odnosu na žalbe stranaka zbog odluke o kaznama

20. Za kazneno djelo iz članka 190. stavka 2. u vezi članka 329. stavka 1. točke 4. KZ/11., optuženi R. G. je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od četiri godine, optuženi A. M. na kaznu zatvora u trajanju od pet godina, a optuženi Z. E. na kaznu zatvora u trajanju od šest godina, s tim da je optuženom R. G., na temelju članka 40. stavka 5. KZ/11., kao sporedna izrečena i novčana kazna u visini od 383 dnevna iznosa, pri čemu je utvrđeno da je jedan njegov dnevni iznos 34,1 euro, što predstavlja cjelokupni iznos od 13.284,14 eura.

20.1. U žalbi zbog odluke o kazni, USKOK ističe da je prvostupanjski sud optuženicima prilikom odmjeravanja kazni precijenio utvrđene olakotne okolnosti, a

podcijenio otegotne okolnosti, navodeći da je sud pri tome zanemario da se radilo o iznimno organiziranom zločinačkom udruženju čiji su pripadnici krijumčarili veliku količinu kokaina visoke čistoće kroz teritoriji više država, a prodajom ove droge je posljedično moglo se ugroziti zdravlje mnogobrojnih konzumenata.

20.2. Optuženi A. M., u žalbi zbog odluke o kazni, ističe da mu je prvostupanjski sud izrekao „drakonsku“ kaznu, te smatra da mu sud kao otegotno nije mogao cijiniti raniju osuđivanost za kazneno djelo iz članka 190. stavka 2. KZ/11., jer je pravomoćna presuda za to kazneno djelo inkorporirana u činjenični opis djela za koje ga je prvostupanjski sud proglasio krivim.

20.3. Iako se optuženi Z. E. nije žalio zbog odluke o kazni, budući da je prema članku 478. ZKP/08., žalba zbog pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjeničnog stanja koju je podnio optuženi Z. E., u sebi sadrži i žalbu zbog odluke o kazni, ovaj drugostupanjski sud će ispitati je li kazna zatvora koju mu je za inkriminirano kazneno djelo izrekao prvostupanjski sud primjerena ili je to prestroga kazna.

20.4. Pri izboru vrste i mjere kazne, prvostupanjski je sud optuženom R. G. kao olakotno cijenio osobne i obiteljske prilike odnosno činjenicu da je oženjen i ima troje maloljetne djece, raniju neosuđivanost kao i činjenicu da je iskreno priznao počinjenje djela te time doprinio bržem okončanju postupka, a otegotno da se radilo o velikoj količini droge kokain i da je počinjenjem djela ostvarena velika imovinska korist. Optuženom A. M., kao olakotno prvostupanjski sud je cijenio uredne osobne i obiteljske prilike odnosno činjenicu da je otac jednog maloljetnog djeteta, a kao otegotno mu je cijenio raniju osuđivanost za kazneno djelo iz članka 190. stavka 2. KZ/11., iskazanu upornost prilikom počinjenja djela kao i veliki iznos pribavljene imovinske koristi ostvarenu od počinjenog djela. Optuženom Z. E., kao olakotno prvostupanjski sud je također cijenio uredne osobne i obiteljske prilike odnosno činjenicu da skrbi o bolesnoj majci, raniju neosuđivanost, a kao otegotno mu je cijenio da se radilo o velikoj količini droge kokain i da je prodajom te droge ostvarena velika imovinska korist, te činjenicu da je inkriminirano kazneno djelo počinio kao carinik koji je trebao štiti interes Republike Hrvatske.

20.5. Suprotno iznesenim tvrdnjama USKOK-a, i po ocjeni ovog drugostupanjskog suda, ispravno je prvostupanjski sud, polazeći od stupnja krivnje i svrhe kažnjavanja, ocijenio sve okolnosti koje utječu da kazna po vrsti i mjeri bude lakša ili teža, pa u tom smislu nije podcijenio značaj naprijed utvrđenih otegotnih okolnosti, a niti je precijenio utvrđene olakotne okolnosti.

20.6. Naime, u odnosu na optuženog R. G. koji je priznao počinjenje inkriminiranog kaznenog djela te je okolnosno opisao način na koji se odvijala kriminalna djelatnost zločinačkog udruženja kao i zadaće koje je svaki od optuženika imao u tom, i po stavu ovog drugostupanjskog suda ispravno je prvostupanjski sud takav iskaz optuženika cijenio kao vrlo važan jer je bitno pridonio rasvjetljavanju inkriminiranog kaznenog djela i bržem okončanju postupka, pa u tom kontekstu nisu prihvatljivi navodi USKOK-a da mu je sud tu olakotnu okolnost prilikom odmjeravanja kazne sud precijenio i izrekao preblagu kaznu. Također, za ovaj drugostupanjski sud nisu prihvatljivi žalbeni navodi USKOK-a koji smatra da je prvostupanjski sud i u odnosu na optuženog A. M. i optuženog Z. E. podcijenio utvrđene otegotne okolnosti te im izrekao preblage kazne uspoređujući te kazne i kaznu koja je izrečena optuženom R.

G. s kaznama iz presuda na temelju sporazuma koje su izrečene optuženom M. J. i optuženoj S. J.. Naime, visinu kazne sud u postupku odmjerava nakon utvrđenja i valorizacije svih olakotnih i otegotnih okolnosti, što nije identično utvrđenju kazni u konsenzualnim presudama, u kojima se visina kazne određuje na temelju sporazuma stranaka odnosno optuženika i državnog odvjetnika, pa se te kazne ne mogu međusobno uspoređivati kako to u žalbi čini USKOK.

20.7. U kontekstu naprijed navedenog, u pravu je optuženi A. M. kad u žalbi ističe da mu prvostupanjski sud kao otegotno nije mogao cijeliti raniju osuđivanost odnosno to što je pravomoćnom presudom Općinskog suda u Metkoviću broj: K-128/2020. osuđen za kazneno djelo iz članka 190. stavka 2. KZ/11., jer je to djelo sastavni dio činjeničnog opisa inkriminiranog kaznenog djela za koje je optuženik proglašen krivim. Međutim, i bez obzira na to, imajući u vidu ostale otegotne okolnosti u konkretnom slučaju, a prije svega veliku količinu i vrijednost droge koju su optuženici krijumčarili iz J. A. u E., što upućuje na izuzetno visoki stupanj organiziranosti zločinačkog udruženja, u sastavu kojega su optuženici počinili djelo, ove otegotne okolnosti su opravdavale kaznu koju je prvostupanjski sud izrekao optuženom A. M., ali i optuženom R. G. i optuženom Z. E..

20.8. Slijedom svega naprijed iznesenog, u odnosu na visinu kazni zatvora koje je prvostupanjski sud izrekao svakom od optuženika, suprotno iznesenim žalbenim navodima, te kazne nisu ni preblago, a ni prestrogo odmjerene. Pače, kazna zatvora u trajanju od četiri godine i šest mjeseci koju je prvostupanjski sud izrekao optuženom R. G., zatim kazna zatvora u trajanju od pet godina koju je izrekao optuženom A. M., kao i kazna zatvora u trajanju od šest godina koju je izrekao optuženom Z. E., su primjerene težini počinjenog kaznenog djela, ličnostima optuženika i okolnostima djela te je tim kaznama izražena adekvatna društvena osuda zbog počinjenog kaznenog djela. Stoga će se izrečenim kaznama, i po ocjeni Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske, ostvariti sve one svrhe i ciljevi specijalne i generalne svrhe kažnjavanja koji su predviđeni u članku 41. KZ/11., pa su žalbe USKOK-a, optuženog A. M. i optuženog Z. E. zbog odluke o kazni, neosnovane.

21. Također, odluka prvostupanjskog suda o oduzimanju predmeta od optuženog R. G., koja se temelji na članku 79. KZ/11. i članku 181. stavak 7. ZKP/08., a radi se o osobnom vozilu marke O. C. registarske oznake ..., koje je bilo konstruktivno preuređeno za prijevoz droge, je ispravna i zakonita.

22. Zbog svega naprijed iznesenog, a kako nije utvrđeno postojanje bitnih povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 476. stavka 1. točke 1. i 2. ZKP/08., kao i da je na štetu optuženika povrijeđen kazneni zakon, na koje povrede ovaj drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, na temelju članka 482. ZKP/08. je odlučeno kao u izreci ove presude.

Zagreb, 31. listopada 2023.

Predsjednica vijeća:

Sanja Katušić-Jergović

